

שבת מעייקא"פ" בשבת

שאלה: רציתי לשאול בנוגע ל"שבת מעייקא"פ", המיועד לשימושם של הנשים לצביעה בעור הפנים, וזה נעשה באופן מיוחד שיהא מותר להשתמש בזה בשבת, ושאלתי האם אכן מותר להשתמש בזה בשבת או שיש איסור בזאת (ובפרט כי הרבה פעמים יש צורך בדבר וכגון בל"ט, שבושה מהסובבים שלא יבחינו בדבר)?

תשובה:

עצם ההשתמשות במעייקא"פ רגיל בשבת

בנוגע לעניין ההשתמשות ב"שבת מעייקא"פ" בשבת, נקדים קודם ונבאר לגבי עצם המעייקא"פ הרגיל איזה חששות שייך בה בשימוש בשבת, ונמשיך בזה הלאה גבי ההשתמשות ב"שבת מעייקא"פ".

הנה במעייקא"פ הרגיל ישנה ג' חששות של איסורים שונים בשבת:

א. טוחן, כי לפעמים המעייקא"פ הוא כמקשה אחת בתוך הקופסה והאריזה שלה, וטוחנים ומפוררים אותם בכדי שיצא המעייקא"פ מהאריזה. **ב. ממוק,** והיינו שהיא מיישרת ומחליקה את המעייקא"פ כשמורחת על פניה **ג. צובע,** כפשוטו.

ייצור השבת מעייקא"פ שלא יהיו חששות בהשתמשותם

והנה, ה"שבת מעייקא"פ" נעשה באופן מיוחד שלא יהיו החששות הללו, שזה מיוצר טחון עד למאוד דק דק וכמו פודע"ר (redwop) וכעין אבק, וגם יובש באופן מוחלט ללא שום לחלוחית, והמטרה בזה, שכשהאשה משימה זאת על הפנים, הרי זה כמו הנחה בעלמא ולא כמריחה וכצביעה.

ובאמת רוב הפוסקים אוסרים את השימוש בזה, אכן יש פוסקים המתירים זאת **כי המה מדמים הדבר להאדם המניח פודע"ר של צבע על השולחן בשבת** שאינו מורחו על השולחן

אלא מניחו לבד אך מכוון בדעתו משום צביעה שרוצה בזה לצבוע את השולחן, דיש בזה מחלוקות הפוסקים, ישנם האוסרים כי למעשה כוונתו משום הצביעה, אמנם יש פוסקים המתירים ובתוכם הגר"מ פיינשטיין זצ"ל, כי היות שזה פודע"ר יבש וכמו אבק, הרי אין זה נדבק על השולחן כשאר מיני צביעה אלא הוי כשינוי מקום בעלמא, שעד עתה היה הפודע"ר בתוך הבקבוק והאריזה שלו ועתה זה על השולחן, ולכן זה מותר ואפילו כשמכוון האדם משום צביעה.

וכך גם המה סוברים ב"שבת מעייקא"פ" שמוותר השימוש בה, שכזה הוא הדבר דהוי רק הנחה בעלמא בלי מריחה וצביעה ואין זה נכנס ונדבק לגופה ולפניה, וממש כמו שמניחים אותה על הפנים כך ניתן לעומתו להורידה.

ההתר בזה בג' תנאים הכרחיים בלבד

ולכן מריש הוה אמינא לאסור הדבר כי רוב הפוסקים אסרוהו, ובאמת בשנים קדמוניות לפני כעשרה ועשרים שנים לא היה נפוץ השימוש ב"שבת מעייקא"פ", אכן היות כי יש מתירים בדבר אין בכוחנו לאסרו, ולמעשה מותר השימוש ב"שבת מעייקא"פ", אך נביא עתה כמה תנאים הכרחיים לזה, ובלעדי התנאים דלהלן אין שום צד היתר בדבר.

א. שצריך שיהיה עור הפנים יבש לגמרי מכל לחלוחיות טרם הצביעה, ואם יש איזהו רטיבות או לחלוחיות על הפנים אסור הדבר, כי כשיש איזהו לחלוחית על עור הפנים, שוב שייך איסור

צובע או ממרח וכנתבאר לעיל במעייקא"פ רגיל. **ב.** שיתכן לפעמים שיש שיור של מעייקא"פ רגיל על הפנים מהפעם הקודם ששמה מעייקא"פ, ועתה רוצה האשה לשים על זה את ה"שבת מעייקא"פ", וצריכה לדעת שיש בזה איסור, כי בשעה ששמה את השבת מעייקא"פ על המעייקא"פ הראשון, הרי שהמעייקא"פ הראשון מתעורר ומתערבב עם השבת מעייקא"פ החדש, ושוב שייך האיסורים הנזכרים לעיל, **ותזהר לבדוק כי פניה נקיות מכל מיני שאר מעייקא"פ שצבעה את פניה מקודם** (זה שכיח כשבערב שבת השתמשה במעייקא"פ רגיל, ועתה בצפרא דשבתא רוצה לצבוע את פניה מחדש בשבת מעייקא"פ).

ג. שאין לערבב בשום פנים שני מיני צבעים של שבת מעייקא"פ, כי בזה יתכן שיהיה צבע אחד של מעייקא"פ שיקבל את צבעה של המעייקא"פ השני, ויש בזה איסור גמור של צובע, וכל ההיתר היא רק בצבע אחד מיוחד ונפרד לגמרי.

וצריכה האשה שתקפיד מאוד על התנאים הנזכרים ורק בהנה יותר לה ההשתמשות בזה.

העצה המהודרת שתלך לנכריה

אכן באמת לגבי הדבר שציין השואל החשוב ה"ו", כי לפעמים שייך צורך בהשתמשות במעייקא"פ בשבת וכגון בל"ט, **אמינא כי העצה לכתחילה שתלך לנכריה שתצבע את פניה** ובזה יכולה להשתמש אף במעייקא"פ הרגיל, וזה הדבר היותר מהודר לעשות מלצבוע עצמה ב"שבת מעייקא"פ".

ברכת מזל טבא
למו"ה אברהם שמואל הערשקאוויטש
לרגל שמחת האפשערן לבנו ני"ו

לע"נ האישה החשובה
גיטל בת הרב אברהם בנימין ביינוש ז"ל

לע"נ
הק' משה יהודה לייב מסאסוב זצוק"ל

ברכת מזל טבא למו"ה יעקב שלום שפריי
לרגל הולדת בנו